

Het College van Bestuur van de Open Universiteit
drs. Th.J.F.M. Bovens
Postbus 2960
6401 DL Heerlen

Den Haag
1 februari 2007

Ons kenmerk
HO/CBV/2006/39091

Uw brief van
31 januari 2006

Uw kenmerk
U2006/414 FRO

Onderwerp

Afspraken met de Open Universiteit over
financieringsaspecten

Geachte heer Bovens,

In de brief van 12 december 2005 aan de Open Universiteit zijn onze afspraken neergelegd over de financiering en bekostiging van de Open Universiteit. Over het nieuwe bekostigingsarrangement voor de Open Universiteit zijn in de aanloop naar deze brief maar ook daarna constructieve gesprekken gevoerd tussen het departement en uw instelling. Vanuit de Open Universiteit zijn drie nadere aandachtspunten geformuleerd waarover wij op 15 december 2006 overleg hebben gevoerd. In deze brief leg ik de conclusies uit dat overleg vast.

a. De omvang van het collegegeld

In de aanloop naar de afspraken die zijn neergelegd in de aangehaalde brief van 12 december 2005 is als beleidsmatig uitgangspunt genomen dat de Open Universiteit in wet- en regelgeving op eenzelfde wijze zal worden gepositioneerd als de overige instellingen voor hoger onderwijs, tenzij haar specifieke karakter aanleiding geeft tot een uitzonderingsbepaling. In het overleg is vastgesteld dat de Open Universiteit waar dat mogelijk is aansluiting zoekt bij de bekostigingssystematiek zoals die voor het hoger onderwijs is voorzien vanaf 2008.

In het overleg heeft u aangegeven dat de aanpassing van de collegegeldsystematiek, zoals voorzien in het wetsvoorstel Financiering in het hoger onderwijs, leidt tot een inkomstenderving voor de Open Universiteit. In de huidige situatie kan het instellingsbestuur zelf de omvang van het verschuldigde cursusgeld per module bepalen. In het aangehaalde wetsvoorstel is via de bepaling over leerrechten OU een koppeling met het wettelijk collegegeld gelegd, waarmee sprake is van een relatief fors lager collegegeld dan nu in rekening wordt gebracht. Ik acht het gerechtvaardigd dat in dit perspectief een aanpassing van het wetsvoorstel plaatsvindt waarbij inzake de hoogte van het collegegeld wordt aangesloten bij de huidige situatie of dat de Open Universiteit onder de werking van een mogelijke bepalingen inzake gedifferentieerd collegegeld wordt gebracht. Het is aan de volgende regering hierin finale keuzes te maken.

b. De omgang met het woonplaatsvereiste in relatie tot de Open Universiteit

U heeft zich uitgesproken tegen de beoogde bepaling in de wet over het woonplaatsvereiste: indien studenten in het hoger onderwijs, inclusief die bij de Open Universiteit, niet woonachtig zijn in Nederland, Bremen, Nedersaksen, Noord-Rijnland-Westfalen of België dan tellen zij niet mee voor de bekostiging. Onder Nederland zijn niet begrepen de gebiedsdelen van het Koninkrijk der Nederlanden buiten Nederland zoals de Nederlandse Antillen. Gelet op de gerichtheid van de Open Universiteit op afstandsonderwijs acht u deze geografische inperking niet opportuun en bepleit u dat het onderwijs aan OU-studenten met de Nederlandse nationaliteit ongeacht hun woonplaats van overheidswege wordt gefinancierd. Ik zie ook, gelet op uw observaties, geen aanleiding om wetswijziging te bevorderen. Een uitzonderingspositie voor de Open Universiteit zou, nog los van ongelijke verhoudingen met andere instellingen voor hoger onderwijs, impliceren dat de Nederlandse overheid zich verantwoordelijk zou weten voor financiering van het bij de Open Universiteit gevolgde onderwijs van alle personen met een nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie. Zoals u bekend is, zal het bedrag dat nu verstrekt wordt voor het verzorgen van onderwijs aan studenten die niet in het relevante gebied wonen maar wel aan het nationaliteitsvereiste voldoen, inbegrepen blijven in de onderwijsopslag. Van een bezuiniging is dan ook geen sprake. U bent in de gelegenheid om bij het vaststellen van het instellings-collegegeld, mits gemotiveerd, te differentiëren naar groepen van studenten en van opleidingen, waardoor de huidige deelnemers zich niet met een verhoging in de prijs voor het volgen van onderwijs geconfronteerd hoeven te zien. Ik ga, gelet op de opstelling van de Open Universiteit ervan uit dat zij haar verantwoordelijkheid in dezen zal nemen. Ik neem er daarbij kennis van dat de Open Universiteit zich het recht voorbehoudt om - indien de universiteit daartoe aanleiding ziet - in de toekomst opnieuw bestuurlijk aandacht te vragen voor de omgang met studenten in het buitenland.

c. De omvang van de aanspraak op leerrechten bij de Open Universiteit

In de brief van 12 juni 2006 aan de Tweede Kamer (Tweede Kamer, 2005-2006, 30 387, nr. 80) is ingegaan op een toen voorliggende motie over leerrechten, resterende leerrechten en uitlooptrechten bij de Open Universiteit. Ik zie geen legitimering voor de idee om ingeval van invoering van de leerrechtensystematiek aan elke student bij de Open Universiteit per definitie voor 60 ECTS (één jaar bekostiging) aanspraak op extra leerrechten te geven. Dit mede gelet op de brief van 19 september 2006 met kenmerk PLW/2006/78509 waarin erop is gewezen dat een verdere uitbreiding van het postinitiële scholingsinstrumentarium het meest effectief lijkt als het individu uitgangspunt is. In goed overleg is op 15 december vastgesteld dat wij thans dan ook over deze thematiek niet tot overeenstemming hebben kunnen komen, zonder dat er behoefte bestaat daaraan nadere consequenties te verbinden.

Ik stuur deze brief in afschrift aan de Tweede Kamer en breng deze ter kennis aan de besturen van de ISO en LSVb.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Bruno Bruins